

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

HINDAMISSTANDARD PÕLLUMAJANDUSTÖÖTAJA, TASE 3 –LAMBA- JA KITSEKASVATUSTÖÖTAJA

Kutsestandardi nimetus: Põllumajandustöötaja, tase 3

Sisukord:

1. Üldine informatsioon
2. Hindamiskomisjoni töö korraldus
3. Hindamisprotsessi läbimine
4. Hindamiskriteeriumid
5. Hindamisjuhend hindajale
6. Vormid hindajale
7. Vormid taotlejale

1. Üldine informatsioon

Hindamisstandard on koostatud **põllumajandustöötaja (lamba- ja kitsekasvatustöötaja), tase 3 kutse** taotlejate kompetentsuse vastavuse hindamiseks eelnimetatud kutse kutsestandardis toodud nõuetele.

Hindamist teostab kutsekomisjoni poolt moodustatud erinevatest osapooltest koosnev hindamiskomisjon. Hindamiskomisjonis on esindatud töömaailma (nt tööandjate, töövõtjate) ja koolitajate esindajad, kellel on nii kutsealane kui hindamisalane kompetents. Hindamiskomisjon on vähemalt kolmeliikmeline.

Enne kompetentsuse hindamist vaatab kutse andja esitatud **dokumendid** läbi (st dokumentide vastavuse kontrolli taotletava kutse nõuetele ning kutse andmise korras seatud eeltingimustele). Vajadusel toimub taotleja nõustamine ning ettepanekute tegemine dokumentide täiendamiseks või lisamiseks. Korrigeeritud dokumentide esitamise tähtaeg kooskõlastatakse kutseandjaga.

Hindamine viiakse läbi kolmes etapis:

- ✚ **Esimene etapp on hindamine dokumentide põhjal** - hindamiskomisjoni(de) liikmed hindavad taotleja poolt esitatud dokumentide ja muude lisatud vajalike materjalide sisu:
 - Põllumajandustöötaja (lamba- ja kitsekasvatustöötaja) tase 3 kutsestandardi järgi koostatud õppekava läbinutel kooli kinnitus õpiväljundite saavutamise kohta,
 - õppekava mitte läbinutel juhendi järgi koostatud töömapp (koostamisvorm - lisa 1; hindamisvorm – vorm H1).

Hindamise etapis hinnatakse järgmisi kompetentse:

1. Kohustuslikud kompetentsid
2. Spetsialiseerumisega seotud kompetentsid
3. Läbiv kompetents

- ✚ **Teises etapis** - taotleja näitab ette kompetentse tööalaseid toiminguid sooritades või tööga seotud probleeme lahendades. Hindamise etapis hinnatakse kohustuslikke, spetsialiseerumisega seotud ja läbivaid kompetentse lahendades praktilisi probleemülesandeid. Konkreetsed ülesanded koostatakse vahetult enne iga hindamist. Näidisülesanded on kutseandja kodulehel (www.eptk.ee).

- ✚ **Kolmandas etapis** toimub vestlus, kus vastatakse hindamiskomisjoni täpsustavatele küsimustele.

Teine ja kolmas etapp võivad toimuda erinevatel aegadel.

2. Hindamiskomisjoni töö korraldus

Hindamiskomisjon teeb kutsekomisjonile ettepaneku anda taotlejale kutse, kui kõik kompetentsid on tõendatud. Kutseksam viiakse läbi eesti keeles.

Hindamisprotseduuri läbiviimine:

- ✚ Hindamiskomisjoni liikmed vaatavad üksteisest sõltumatult läbi kõik taotlusega seotud dokumendid, sealhulgas tutvuvad kooli tõendiga õpiväljundite saavutamise kohta ja töömapi sisuga. Hindajad täidavad vastava hindamisvormi (vt vorm H1).
- ✚ Praktiliste ülesannete sooritamise aeg ja koht lepitakse kokku eelnevalt. Praktiliste ülesannete sooritamist juhib hindamiskomisjoni esimees või üks hindamiskomisjoni liige. Iga taotleja sooritab ülesanded etteantud juhiste abil. Taotlejaid instrueeritakse eelnevalt. Taotlejale antud ülesannete sooritamise ajal täidavad kõik hindamiskomisjoni liikmed hindamislehed (vt vorm H2).
- ✚ Vestluse ajal on kõikidel hindamiskomisjoni liikmetel õigus esitada taotlejale küsimusi. Vestluse ajal on ruumis lubatud viibida ainult vahetult hindamisega seotud isikutel, kui kutsekomisjon ei ole otsustanud teisti. Vajadusel võib hindamiskomisjon kutse taotleja nõusolekul eksami käiku lindistada. Vestluse käigus täidavad ja täiendavad kõik hindamiskomisjoni liikmed hindamislehti (vt vormid H1 ja H2) nende hindamiskriteeriumide osas, mis vajavad täpsustamist või olid taotleja poolt täitmata.
- ✚ Iga taotleja kohta täidetakse koondhinnangu leht (vorm H3). Koondhinnang moodustub hindamiskomisjoni liikmete enamushinnangu alusel. Hindamise tulemus loetakse positiivseks, kui hindamiskomisjoni koondhinnang on positiivne. Koondhinnangule kirjutavad alla kõik hindamiskomisjoni liikmed. Hindamis- ja koondhinnangu lehti ei tutvustata taotlejale ega teistele isikutele.
- ✚ Hindamiskomisjon vormistab kutseksami protokoll (vorm H4), mille aluseks on hindamis- ja koondhinnangu lehed. Koondhinnangu alusel tehakse kutsekomisjonile ettepanek kutse taotlejatele kutse andmise või mitteandmise kohta. Protokollile kirjutavad alla kõik hindamiskomisjoni liikmed.

3. Hindamisprotsessi läbimine

Kutse taotleja tõendab oma kompetentse kas kooli kinnitusega õpiväljundite saavutamise kohta (I etapp) või kirjaliku töömapi esitamise (I etapp), praktiliste ülesannete sooritamise (II etapp) ja vestluse teel (III etapp), lähtudes kutsestandardi nõuetest. Hindamiskomisjon hindab taotleja kompetentside vastavust taotletava kutse taseme hindamiskriteeriumidele.

Hindamismeetodid:

- ✚ Dokumendid:
 - Kooli tõend õpiväljundite saavutamise kohta: põllumajandustöötaja (lamba- ja kitsekasvatustöötaja), tase 3 kutsestandardi järgi koostatud õppekava õpiväljundite saavutamisel loetakse hindamiskriteeriumid tõendatuks kooli tõendi alusel
- või

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

- Töömapp: taotleja koostab ja esitab kirjaliku (elektronilise- vorm lisa 1) töömapi vastavalt juhendile, mis sisaldab praktiliste tööde ja kogemuste kirjeldusi. Taotleja peab kirjeldatud tegevused tõendama tööandja(te) allkirja(de)ga. Tööandja(d) võivad töömapi allkirjastada ka digitaalselt. (vt töömapi täitmise vorm lisa 1)
- ✚ Ülesanded: taotleja näitab ette kompetentse töölaseid toiminguid sooritades või tööga seotud probleeme lahendades.
- ✚ Vestlus: taotleja tõendab kompetentse, vastates vahetult hindajate küsimustele. Vestluse käigus esitatakse küsimusi, mis tekkisid hindamiskomisjoni liikmetel eelnevate etappide hindamise käigus, sh juhendi järgi koostatud töömapi kohta.

4. Hindamiskriteeriumid

Tegevusnäitaja/Hindamiskriteeriumid
KOHUSTUSLIKUD TÖÖOSAD
TÖÖTAMINE PÕLLUMAJANDUSLIKUS ETTEVÕTTES
Veab ja ladustab sõnniku ja söödajäätmeid farmist arvestades keskkonna- ja tööohutusnõudeid.
Transpordib sööda (silo, hein jm) ladustamise kohta arvestades keskkonna- ja tööohutusnõudeid.
Söödab, joodab ja hooldab loomad ning linnud vastavalt ettevõtte töökorraldusele.
Teeb taimede kasvuaregseid hooldustöid.
Niidab ja vajadusel kaarutab või vaalutab niiduse.
Kontrollib masina ja seadme töökorrasolekut ning vea korral teavitab vastutavat isikut.
Osaleb masinate ja seadmete hoiustamiseks või hooajatöödeks ettevalmistamisel, puhastades ja hooldades neid.
Käitleb igapäevaselt põllumajanduslikke jäätmeid.
SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD TÖÖOSAD
LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE HOOLDAMINE
Hoolitseb lammaste ja/või kitsede üldise heaolu eest, puhastades söötmisala, jälgides sööda ja vee olemasolu, vajadusel reguleerides sisekliimat, sh valgustust, eemaldades sõnniku asemelt ja käikudest jm, arvestades pidamise eesmärki (indlevad loomad, noorloomad, suguloomad jt) ja tööde teostamise järjekorda.
Grupeerib ja/või loomad ümber, arvestades nende kasvatamise eesmärki ja tootmisperioodi.
Vaatleb loomi igapäevaselt haigete ja/või surnud loomade leidmiseks ning vajadusel eraldamiseks, registreerib ja edastab teabe vastavalt vajadusele ja kehtestatud korrale.
Puhastab vajadusel lambad ja/või kitsed, arvestades nende heaolu ja pidamise eesmärki.
Kontrollib seadmete (sõnniku eemaldusseadmete, kliimaseadmete jm) töökorras olekut ja vee olemasolu ning vajadusel hooldab neid.
LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE SÖÖTMINE
Hindab söötade ja vee kvaliteeti organoleptiliselt, eemaldab riknenud sööda ja vee, teavitab kõrvalekalletest vastavalt ettevõtte töökorraldustele.
Söödab ja joodab lambad ja/või kitsed, kohendab sööda vastavalt ettevõtte töökorraldusele.
Kontrollib söötmis- ja jootmiseseadmete töökorrasolekut ja vee olemasolu ning vajadusel hooldab seadmeid.
Puhastab ja vajadusel desinfitseerib söödasõimi, -künasid ja jootureid vastavalt hügieeninõuetele.
LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE TERVISLIKU SEISUNDI JÄLGIMINE, KÕRVALEKALLETE MÄRKAMINE JA RAVI LOOMAARSTI JUHENDAMISEL
Hindab lammaste ja/või kitsede üldist tervislikku seisundit, jälgides loomade käitumist (lamamine, söömine, liikumine, aktiivsus, käitumishälve jm); avastades erinevuse normaalsest liigiomasest käitumisest/välimusest, tegutseb vastavalt juhistele.
Abistab haige looma hooldamisel vastavalt juhistele.

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

Tegevusnäitaja/Hindamiskriteeriumid	
Hindab sõrgade seisundit ja teavitab kõrvalekalletest vastavalt ettevõtte töökorraldusele.	
Abistab loomakasvatusspetsialisti või loomaarsti looma hukkamisel (hädatapul) vastavalt juhistele.	
Looma surma korral teavitab vastutavat isikut vastavalt ettevõtte sisekorrale; abistab korjaste transportimisel ja hoiustamisel, kasutades selleks ettenähtud abivahendeid ning arvestades korjaste hoidmis-, matmis- ja hävitamisnõudeid ning järgides vastutava isiku juhiseid.	
LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE KARJATAMINE	
Rajab ja hooldab karjaaedu, kontrollib karjaia korrasolekut, vajadusel parandab ja teisaldab aedu ning hooldab karjateid vastavalt juhistele.	
Jälgib ja ajab karja vastavalt juhistele.	
Jälgib sööda ja vee olemasolu karjatamisel, arvestades karjamaa taimiku kasvu või lisa sööda kogust; teavitab karjamaa olukorrast vastavalt ettevõtte töökorraldusele.	
Jälgib karja terviklikkust ja käitumist visuaalselt; ohu või puuduste märkamisel kõrvaldab need vastavalt oma pädevusele ja teavitab vastavalt ettevõtte töökorraldusele.	
Jälgib paaritusgruppides loomade käitumist ja tervist. Kõrvalekallete korral teavitab vastutavat isikut. Tegutseb vastavalt töökorrale.	
Tuvastab poegiva või poeginud looma visuaalselt, abistab vastavalt vajadusele; vajadusel paigutab poeginud looma ja sündinud järglase ümber vastavalt ettevõtte töökorraldusele.	
LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE TAASTOOTMINE	
Moodustab paaritusgruppid vastavalt juhistele (sügisel ja /või kevadel).	
Tuvastab poegiva või poeginud looma visuaalselt ja eraldab vajadusel ta teistest lammastest või kitsedest vastavalt juhistele.	
Jälgib ute või kitse poegimist ja komplikatsioonide tekkimisel teavitab koheselt vastutavat isikut vastavalt ettevõtte sisekorrale; abistab vajadusel utte või kitse poegimisel.	
Identifitseerib (märgistab jm) järglase vastavalt juhistele.	
Jälgib poeginud looma ning vastsündinu tervislikku seisundit ja käitumist visuaalselt, tagab talle ternespiima kättesaamise ja vastsündinu ohutuse; kõrvalekallete korral tegutseb oma pädevuse piires ja vajadusel teavitab vastutavat isikut vastavalt juhistele.	
Võõrutab talled vastavalt spetsialisti juhistele.	
LÜPSMINE	
Hindab lüpsiinventari korrasolekut ja seadistab lüpsisüsteemi lüpsiks.	
Seab lüpsisüsteemi tööasendisse ja kontrollib lüpsiks vajalike puhastusvahendite ja desinfektsioonivahendite olemasolu.	
Suunab loomad või looma lüpsikohale või ootealale, avades ja sulgedes vajalikud eraldusväravad, tagades libisemise vältimiseks täiendava allapanu ning puhastades tee roojast.	
Tagab pärast lüpsi loomade liikumise lauta ettenähtud gruppi.	
Valmistab loomad lüpsmiseks ette, puhastades nidad, teeb eellüpsi ja hindab piima kvaliteeti visuaalselt; alustab lüpsi, asetades nisakannud nisadele, vajadusel eraldab inimtoiduks sobimatu piima ning registreerib sobimatu piimaga looma; lüpsi lõppedes eemaldab nisakannud nisadelt.	
Lüpsab loomad, vastavalt lüpsitehnoloogiale ja vastavalt töökorraldusest desinfitseerib nidad lüpsijärgselt.	
Valmistab lüpsinventari põhipesuks ette, puhastades ja loputades lüpsiinventari nii seest kui väljast; puhastab ja desinfitseerib lüpsiinventari vastavalt ettevõtte töökorraldusele.	
Puhastab lüpsiala või lüpsikoha eemaldades mehaanilise mustuse, pestes lüpsiala ja lüpsiooteala vastavalt ettevõtte töökorraldusele; jälgib pesuks vajalike pesuainete olemasolu ja vajadusel informeerib nende tellimise vajaduse vastavalt ettevõtte töökorrale.	
Grupeerib mittelüpsvad loomad vastavalt juhistele.	
LÄBIV KOMPETENTS	
Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
Järgib oma töös juhendeid, töökorraldusi, -eeskirju, head põllumajandustavad ning ohutusnõudeid;	

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

Tegevusnäitaja/Hindamiskriteeriumid
vastutab oma tööülesannete täitmise eest.
Kannab hoolt heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna eest farmis, järgides mikrokliimat, hügieeninõudeid ja kasutades puhastus- ja desinfektsioonivahendeid (sh desinfektsioonimatid).
Tegutseb plaanipäraselt, säästlikult ja tulemuslikult.
Korraldab oma tegevust ja kohandab enda käitumist vastavalt olukorrale.
Osaleb tulemuslikult meeskonnatöös ning suhtleb viisakalt klientide ja kolleegidega.
Õpib ja omandab uusi tööülesandeid, -meetodeid ja -tehnikaid, mõistab oma panust ettevõttes.
Vajadusel oskab käituda kriisiolukordades: loomadega seotud olukorrad (näiteks vigastused, taudid, haigused jms), põllumajandushoonetega seotud olukorrad (näiteks põleng, veekahjustused, elektrikatkestused jms), inimestega seotud olukorrad (näiteks traumad, haigused jms); osutab esmaabi nii inimestele kui loomadele.
Kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1.

5. Hindamisjuhend hindajale

Enne hindamist tutvuge:

- ✚ Põllumajandustöötaja (lamba- ja/või kitsekasvatustöötaja), tase 3 kutsestandardiga,
- ✚ kompetentsipõhise hindamise mõistete ja põhimõtete,ga,
- ✚ kutse andmise korraga,
- ✚ hindamise üldise informatsiooniga,
- ✚ hindamiskriteeriumidega,
- ✚ hindamismeetoditega,
- ✚ hindamisülesannetega,
- ✚ hindamise korraldusega,
- ✚ hindamisel kasutatavate vormidega.

Hindamise ajal

- ✚ jälgige igat taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
- ✚ täitke iga taotleja kohta personaalne hindamisvorm,
- ✚ esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
- ✚ hinnake iga hindamiskriteeriumi järgi,
- ✚ vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

Hindamise järel

- ✚ andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
- ✚ vormistage hindamistulemus,
- ✚ edastage oma ettepanek kutse andmise kohta kutsekomisjonile.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

6. Vormid hindajale

VORM H1 ja H2: TAOTLEJA PERSONAALNE HINDAMISE VORM

Taotleja nimi:

Hindamise aeg:

Hindamise koht:

Hindaja:

LAMBA- JA/VÕI KITSEKASVATUSTÖÖTAJA

Kompetents		Hindamiskriteeriumid	Hinnang		Kommentaar
			Täidetud	Mitte täidetud	
KOHUSTUSLIKUD TÖÖOSAD					
1	TÖÖTAMINE PÕLLUMAJANDUSLIKUS ETTEVÖTTES				
1	1	Veab ja ladustab sõnniku ja söödajäätmeid farmist arvestades keskkonna- ja tööohutusnõudeid .			
1	2	Transpordib sööda (silo, hein jm) ladustamise kohta arvestades keskkonna- ja tööohutusnõudeid.			
1	3	Söödab, joodab ja hooldab loomad vastavalt ettevõtte töökorraldusele.			
1	4	Teeb taimede kasvuaegseid hooldustöid.			
1	5	Niidab ja vajadusel kaarutab või vaalutab niiduse.			
1	6	Kontrollib masina ja seadme töökorrasolekut ning vea korral teavitab vastutavat isikut.			
1	7	Osaleb masinate ja seadmete hoiustamiseks või hooajatoodeks ettevalmistamisel, puhastades ja hooldades neid.			
1	8	Käitleb igapäevaselt põllumajanduslikke jäätmeid.			
SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD TÖÖOSAD					
2	LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE HOOLDAMINE				

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

2	1	Hoolitseb lammaste ja/või kitsede üldise heaolu eest, puhastades söötmisala, jälgides sööda ja vee olemasolu, vajadusel reguleerides sisekliimat, sh valgustust, eemaldades sõnniku asemelt ja käikudest jm, arvestades pidamise eesmärki (indlevad loomad, noorloomad, suguloomad jt) ja tööde teostamise järjekorda.			
2	2	Grupeerib ja/või paigutab loomad ümber, arvestades nende kasvatamise eesmärki ja tootmisperioodi.			
2	3	Vaatleb loomi igapäevaselt haigete ja/või surnud loomade leidmiseks ning vajadusel eraldamiseks, registreerib ja edastab teabe vastavalt vajadusele ja kehtestatud korrale.			
2	4	Puhastab vajadusel loomad, arvestades nende heaolu ja pidamise eesmärki.			
2	5	Kontrollib seadmete (sõnniku eemaldusseadmete, kliimaseadmete jm) töökorras olekut ja vee olemasolu ning vajadusel hooldab neid.			
3	LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE SÖÖTMINE				
3	1	Hindab söötade ja vee kvaliteeti organoleptiliselt, eemaldab riknenud sööda ja vee, teavitab kõrvalekalletest vastavalt ettevõtte töökorraldustele.			
3	2	Söödab ja joodab loomad, kohendab sööda vastavalt ettevõtte töökorraldusele.			
3	3	Kontrollib söötmis- ja jootmisseadmete töökorrasolekut ja vee olemasolu ning vajadusel hooldab seadmeid.			
3	4	Puhastab ja vajadusel desinfitseerib söödasõimi, -künasid ja jootureid vastavalt hügieeninõuetele.			
4	LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE TERVISLIKU SEISUNDI JÄLGIMINE, KÕRVALEKALLETE MÄRKAMINE JA RAVI LOOMAARSTI JUHENDAMISEL				
4	1	Hindab lammaste ja/või kitsede üldist tervislikku seisundit, jälgides loomade käitumist (lamamine, söömine, liikumine, aktiivsus, käitumishälve jm); avastades erinevuse normaalsest liigiomasest käitumisest/välimusest, tegutseb vastavalt juhistele.			
4	2	Abistab haige looma hooldamisel vastavalt juhistele.			

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

4	3	Hindab sõrgade seisundit ja teavitab kõrvalekalletest vastavalt ettevõtte töökorraldusele.			
4	4	Abistab loomakasvatusspetsialisti või loomaarsti looma hukkamisel (hädatapul) vastavalt juhistele.			
4	5	Looma surma korral teavitab vastutavat isikut vastavalt ettevõtte sisekorrale; abistab korjuste transportimisel ja hoiustamisel, kasutades selleks ettenähtud abivahendeid ning arvestades korjuste hoidmis-, matmis- ja hävitamisnõudeid ning järgides vastutava isiku juhiseid.			
5	LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE KARJATAMINE				
5	1	Rajab ja hooldab karjaaedu, kontrollib karjaaia korrasolekut, vajadusel parandab ja teisaldab aedu ning hooldab karjateid vastavalt juhistele.			
5	2	Jälgib ja ajab karja vastavalt juhistele.			
5	3	Jälgib sööda ja vee olemasolu karjatamisel, arvestades karjamaa taimiku kasvu või lisasööda kogust; teavitab karjamaa olukorrast vastavalt ettevõtte töökorraldusele.			
5	4	Jälgib karja terviklikkust ja käitumist visuaalselt; ohu või puuduste märkamisel kõrvaldab need vastavalt oma pädevusele ja teavitab vastavalt ettevõtte töökorraldusele.			
5	5	Jälgib paaritusgruppides loomade käitumist ja tervist. Kõrvalekallete korral teavitab vastutavat isikut. Tegutseb vastavalt töökorrale.			
5	6	Tuvastab poegiva või poeginud looma visuaalselt, abistab vastavalt vajadusele; vajadusel paigutab poeginud looma ja sündinud järglase ümber vastavalt ettevõtte töökorraldusele.			
6	LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE TAASTOOTMINE				
6	1	Moodustab paaritusgrupid vastavalt juhistele (sügisel ja /või kevadel).			
6	2	Tuvastab poegiva või poeginud looma visuaalselt ja eraldab vajadusel ta teistest lammastest või kitsedest vastavalt juhistele.			

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

6	3	Jälgib ute või kitse poegimist ja komplikatsioonide tekkimisel teavitab koheselt vastutavat isikut vastavalt ettevõtte sisekorrale; abistab vajadusel utte või kitse poegimisel.			
6	4	Identifitseerib (märgistab jm) järglase vastavalt juhistele.			
6	5	Jälgib poeginud looma ning vastsündinu tervislikku seisundit ja käitumist visuaalselt, tagab talle ternespiima kättesaamise ja vastsündinu ohutuse; kõrvalekallete korral tegutseb oma pädevuse piires ja vajadusel teavitab vastutavat isikut vastavalt juhistele.			
6	6	Võõrutab talled vastavalt spetsialisti juhistele.			
7	LÜPSMINE				
7	1	Hindab lüpsiinventari korrasolekut ja seadistab lüpsisüsteemi lüpsiks.			
7	2	Seab lüpsisüsteemi tööasendisse ja kontrollib lüpsiks vajalike puhastusvahendite ja desinfektsiooniainete olemasolu.			
7	3	Suunab loomad või looma lüpsikohale või ootealale, avades ja sulgedes vajalikud eraldusväravad, tagades libisemise vältimiseks täiendava allapanu ning puhastades tee roojast.			
7	4	Tagab pärast lüpsi loomade liikumise lauta ettenähtud gruppi.			
7	5	Valmistab loomad lüpsmiseks ette, puhastades nidad, teeb eellüpsi ja hindab piima kvaliteeti visuaalselt; alustab lüpsi, asetades nisakannud nisadele, vajadusel eraldab inimtoiduks sobimatu piima ning registreerib sobimatu piimaga looma; lüpsi lõppedes eemaldab nisakannud nisadelt.			
7	6	Lüpsab loomad, vastavalt lüpsitehnoloogiale ja vastavalt töökorraldusest desinfitseerib nidad lüpsijärgselt.			
7	7	Valmistab lüpsinventari põhipesuks ette, puhastades ja loputades lüpsiinventari nii seest kui väljast; puhastab ja desinfitseerib lüpsiinventari vastavalt ettevõtte töökorraldusele.			
7	8	Puhastab lüpsiala või lüpsikoha eemaldades mehaanilise mustuse, pestes lüpsiala ja lüpsiooteala vastavalt ettevõtte töökorraldusele; jälgib pesuks vajalike pesuainete olemasolu ja vajadusel informeerib nende tellimise vajaduse vastavalt			

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

		ettevõtte töökorrale.			
7	9	Grupeerib mittelüpsvad loomad vastavalt juhisteile.			
8	LÄBIV KOMPETENTS				
8	1	Järgib oma töös juhendeid, töökorraldusi, -eeskirju, head põllumajandustavad ning ohutusnõudeid; vastutab oma tööülesannete täitmise eest.			
8	2	Kannab hoolt heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna eest farmis, järgides mikrokliimat, hügieeninõudeid ja kasutades puhastus- ja desinfektsioonivahendeid (sh desinfektsioonimatid).			
8	3	Tegutseb plaanipäraselt, säästlikult ja tulemuslikult.			
8	4	Korraldab oma tegevust ja kohandab enda käitumist vastavalt olukorrale.			
8	5	Osaleb tulemuslikult meeskonnatöös ning suhtleb viisakalt klientide ja kolleegidega.			
8	6	Õpib ja omandab uusi tööülesandeid, -meetodeid ja -tehnikaid, mõistab oma panust ettevõttes.			
8	7	Vajadusel oskab käituda kriisiolukordades: loomadega seotud olukorrad (näiteks vigastused, taudid, haigused jms), põllumajandushoonetega seotud olukorrad (näiteks põleng, veekahjustused, elektrikatkestused jms), inimestega seotud olukorrad (näiteks traumad, haigused jms); osutab esmaabi nii inimestele kui loomadele.			
8	8	Kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1.			

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

VORM H3: TAOTLEJA KOONDHINNANGU VORM

Taotleja nimi:
Hindamise aeg:
Hindamise koht:
Hindaja:

LAMBA- JA/VÕI KITSEKASVATUSTÖÖTAJA

Kompetents	Hinnang			Kommentaar
	Hindaja 1	Hindaja 2	Hindaja 3	
KOHUSTUSLIKUD TÖÖOSAD				
1	TÖÖTAMINE PÕLLUMAJANDUSLIKUS ETTEVÖTTES			
SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD TÖÖOSAD				
2	LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE HOOLDAMINE			
3	LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE SÖÖTMINE			
4	LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE TERVISLIKU SEISUNDI JÄLGIMINE, KÕRVALEKALLETE MÄRKAMINE JA RAVI LOOMAAARSTI JUHENDAMISEL			
5	LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE KARJATAMINE			
6	LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE TAASTOOTMINE			
7	LÜPSMINE			
8	LÄBIV KOMPETENTS			

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

7. Vormid taotlejale

Lisa 1: Taotleja töömapp kompetentside tõestamisel

Töömapi vorm põllumajandustöötaja (lamba- ja/või kitsekasvatustöötaja), tase 3 kutse taotlejale

Taotleja nimi:

Lp. kutse taotleja!

Töömapi vorm on üheks tõendusvormiks põllumajandustöötaja (lamba- ja/või kitsekasvatustöötaja), tase 3 kompetentside tõendamiseks kutse andmisel

Allpool olevas tabelis on **veerus A** esitatud lamba- ja/või kitsekasvatustöötaja töö-osad (kompetentsid), **veerg B** on mõeldud kompetentsi tõendamiseks ja viimane **veerg C** on mõeldud tööandja kinnitusele.

B- osa täitmine: Palun mõelge hoolikalt järele, kuidas Teil enda arvates tegelikus töö-situatsioonis iga kompetents avaldub. Kirjeldage tegevusi, mis iseloomustavad antud kompetentsipõhist käitumist, faktilisi andmeid, kui need tõendavad kompetentsi ilmumist vm olulist informatsiooni enda kui lamba- ja/või kitsekasvatustöötaja tegevuse kohta. Tooge konkreetseid näiteid.

C- osa täitmine: Palun kirjuta iga tegevuse kirjelduse taha tööandja andmed, kus antud kompetents on ilmnunud. **Teie poolt kirjeldatud kompetentsi tõendab tööandja oma allkirjaga.** Töömapi võib allkirjastada digitaalselt või käsitsi, aga töömapp peab olema esitatud kutseandjale elektroonselt.

LAMBA- JA/VÕI KITSEKASVATUSTÖÖTAJA

A	B	C
Kompetents	Tegevuse kirjeldus, kompetentsi tõendamine	Ettevõtte/ tööandja nimi
KOHUSTUSLIKUD TÖÖOSAD		
1	TÖÖTAMINE PÕLLUMAJANDUSLIKUS ETTEVÕTTES	

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

1	1	Veab ja ladustab sõnniku ja söödajäätmeid farmist arvestades keskkonna- ja tööohutusnõudeid .	<i>Näide: (ajavahemikul, perioodil, jm) eemaldas inoorkarjalaudast sõnnikukäigust 50 mullika sõnniku traktoriga JCB. Eelnevalt puhastas in asemel. Sõnniku ladustasin tahesõnniku hoidlasse. Sõnniku eemaldamise järgsel puhastas in käiguteed.</i>	<i>Näide: OÜ Seeme, Ants Talumees (ettevõtte juht, farmijuht, jm), tel 5xxx xxxx</i>
1	2	Transpordib sööda (silo, hein jm) ladustamise kohta arvestades keskkonna- ja tööohutusnõudeid.		
1	3	Söödab, joodab ja hooldab loomad vastavalt ettevõtte töökorraldusele.		
1	4	Teeb taimede kasvuaegseid hooldustöid.		
1	5	Niidab ja vajadusel kaarutab või vaalutab niiduse.		
1	6	Kontrollib masina ja seadme töökorrasolekut ning vea korral teavitab vastutavat isikut.		
1	7	Osaleb masinate ja seadmete hoiustamiseks või hooajatoodeks ettevalmistamisel, puhastades ja hooldades neid.		
1	8	Käitleb igapäevaselt põllumajanduslikke jäätmeid.		
SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD TÖÖOSAD				
2 LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE HOOLDAMINE				
2	1	Hoolitseb lammaste ja/või kitsede üldise heaolu eest, puhastades söötmisala, jälgides sööda ja vee olemasolu, vajadusel reguleerides sisekliimat, sh valgustust, eemaldades sõnniku asemelt ja käikudest jm, arvestades pidamise eesmärki (indlevad loomad, noorloomad, suguloomad jt) ja tööde teostamise järjekorda.		
2	2	Grupeerib ja/või paigutab loomad ümber, arvestades nende kasvatamise eesmärki ja tootmisperioodi.		

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

2	3	Vaatleb loomi igapäevaselt haigete ja/või surnud loomade leidmiseks ning vajadusel eraldamiseks, registreerib ja edastab teabe vastavalt vajadusele ja kehtestatud korrale.		
2	4	Puhastab vajadusel loomad, arvestades nende heaolu ja pidamise eesmärki.		
2	5	Kontrollib seadmete (sõnniku eemaldusseadmete, kliimaseadmete jm) töökorras olekut ja vee olemasolu ning vajadusel hooldab neid.		
3 LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE SÖÖTMINE				
3	1	Hindab söötade ja vee kvaliteeti organoleptiliselt, eemaldab riknenud sööda ja vee, teavitab kõrvalekalletest vastavalt ettevõtte töökorraldustele.		
3	2	Söödab ja joodab loomad, kohendab sööda vastavalt ettevõtte töökorraldusele.		
3	3	Kontrollib söötmis- ja jootmiseseadmete töökorrasolekut ja vee olemasolu ning vajadusel hooldab seadmeid.		
3	4	Puhastab ja vajadusel desinfitseerib söödasõimi, -künasid ja jootureid vastavalt hügieeninõuetele.		
4 LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE TERVISLIKU SEISUNDI JÄLGIMINE, KÕRVALEKALLETE MÄRKAMINE JA RAVI LOOMAARSTI JUHENDAMISEL				
4	1	Hindab lammaste ja/või kitsede üldist tervislikku seisundit, jälgides loomade käitumist (lamamine, söömine, liikumine, aktiivsus, käitumishälve jm); avastades erinevuse normaalsest liigiomasest käitumisest/välimusest, tegutseb vastavalt juhistele.		
4	2	Abistab haige looma hooldamisel vastavalt juhistele.		
4	3	Hindab sõrgade seisundit ja teavitab kõrvalekalletest vastavalt ettevõtte töökorraldusele.		

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

4	4	Abistab loomakasvatusspetsialisti või loomaarsti looma hukkamisel (hädatapul) vastavalt juhistele.		
4	5	Looma surma korral teavitab vastutavat isikut vastavalt ettevõtte sisekorrale; abistab korjuse transportimisel ja hoiustamisel, kasutades selleks ettenähtud abivahendeid ning arvestades korjuse hoidmis-, matmis- ja hävitamisnõudeid ning järgides vastutava isiku juhiseid.		
5 LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE KARJATAMINE				
5	1	Rajab ja hooldab karjaaedu, kontrollib karjaaia korrasolekut, vajadusel parandab ja teisealdab aedu ning hooldab karjateid vastavalt juhistele.		
5	2	Jälgib ja ajab karja vastavalt juhistele.		
5	3	Jälgib sööda ja vee olemasolu karjatamisel, arvestades karjamaa taimiku kasvu või lisaööda kogust; teavitab karjamaa olukorrast vastavalt ettevõtte töökorraldusele.		
5	4	Jälgib karja terviklikkust ja käitumist visuaalselt; ohu või puuduste märkamisel kõrvaldab need vastavalt oma pädevusele ja teavitab vastavalt ettevõtte töökorraldusele.		
5	5	Jälgib paaritusgruppides loomade käitumist ja tervist. Kõrvalekallete korral teavitab vastutavat isikut. Tegutseb vastavalt töökorrale.		
5	6	Tuvastab poegiva või poeginud looma visuaalselt, abistab vastavalt vajadusele; vajadusel paigutab poeginud looma ja sündinud järglase ümber vastavalt ettevõtte töökorraldusele.		
5 LAMMASTE JA/VÕI KITSEDE TAASTOOTMINE				
5	1	Moodustab paaritusgruppid vastavalt juhistele (sügisel ja /või kevadel).		
5	2	Tuvastab poegiva või poeginud looma visuaalselt ja eraldab vajadusel ta teistest lammastest või		

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

		kitsedest vastavalt juhistele.		
5	3	Jälgib ute või kitse poegimist ja komplikatsioonide tekkimisel teavitab kohe vastutavat isikut vastavalt ettevõtte sisekorrale; abistab vajadusel utte või kitse poegimisel.		
5	4	Identifitseerib (märgistab jm) järglase vastavalt juhistele.		
5	5	Jälgib poeginud looma ning vastsündinu tervislikku seisundit ja käitumist visuaalselt, tagab talle ternespiima kättesaamise ja vastsündinu ohutuse; kõrvalekallete korral tegutseb oma pädevuse piires ja vajadusel teavitab vastutavat isikut vastavalt juhistele.		
5	6	Võõrutab talled vastavalt spetsialisti juhistele.		
6 LÜPSMINE				
6	1	Hindab lüpsiinventari korrasolekut ja seadistab lüpsisüsteemi lüpsiks.		
6	2	Seab lüpsisüsteemi tööasendisse ja kontrollib lüpsiks vajalike puhastusvahendite ja desinfektsioonivahendite olemasolu.		
6	3	Suunab loomad või looma lüpsikohale või ootealale, avades ja sulgedes vajalikud eraldusväravad, tagades libisemise vältimiseks täiendava allapanu ning puhastades tee roojast.		
6	4	Tagab pärast lüpsi loomade liikumise lauta ettenähtud gruppi.		
6	5	Valmistab loomad lüpsmiseks ette, puhastades nidad, teeb eellüpsi ja hindab piima kvaliteeti visuaalselt; alustab lüpsi, asetades nisakannud nisadele, vajadusel eraldab inimtoiduks sobimatut piima ning registreerib sobimatut piimaga looma; lüpsi lõppedes eemaldab nisakannud nisadelt.		

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

6	6	Lüpsab loomad, vastavalt lüpsitehnoloogiale ja vastavalt töökorraldusest desinfitseerib nidad lüpsijärgselt.		
6	7	Valmistab lüpsinventari põhipesuks ette, puhastades ja loputades lüpsiinventari nii seest kui väljast; puhastab ja desinfitseerib lüpsiinventari vastavalt ettevõtte töökorraldusele.		
6	8	Puhastab lüpsiala või lüpsikoha eemaldades mehaanilise mustuse, pestes lüpsiala ja lüpsiooteala vastavalt ettevõtte töökorraldusele; jälgib pesuks vajalike pesuainete olemasolu ja vajadusel informeerib nende tellimise vajaduse vastavalt ettevõtte töökorrale.		
6	9	Grupeerib mittelüpsvad loomad vastavalt juhistele.		
7 LÄBIV KOMPETENTS				
7	1	Järgib oma töös juhendeid, töökorraldusi, -eeskirju, head põllumajandustavad ning ohutusnõudeid; vastutab oma tööülesannete täitmise eest.		
7	2	Kannab hoolt heakorra, puhtuse ja meeldiva keskkonna eest farmis, järgides mikrokliimat, hügieeninõudeid ja kasutades puhastus- ja desinfektsioonivahendeid (sh desinfektsioonimatid).		
7	3	Tegutseb plaanipäraselt, säästlikult ja tulemuslikult.		
7	4	Korraldab oma tegevust ja kohandab enda käitumist vastavalt olukorrale.		
7	5	Osaleb tulemuslikult meeskonnatöös ning suhtleb viisakalt klientide ja kolleegidega.		
7	6	Õpib ja omandab uusi tööülesandeid, -meetodeid		

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

		ja -tehnikaid, mõistab oma panust ettevõttes.	
7	7	Vajadusel oskab käituda kriisiolukordades: loomadega seotud olukorrad (näiteks vigastused, taudid, haigused jms), põllumajandushoonetega seotud olukorrad (näiteks põleng, veekahjustused, elektrikatkestused jms), inimestega seotud olukorrad (näiteks traumad, haigused jms); osutab esmaabi nii inimestele kui loomadele.	
7	8	Kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1.	

1 Tööandja andmed

1. Ettevõtte nimi:

2. Allkirjastaja nimi:

3. Ettevõtte kontaktandmed:

2 Tööandja andmed

1. Ettevõtte nimi:

2. Allkirjastaja nimi:

3. Ettevõtte kontaktandmed: